

Szerkesztői levél

A Magyar Kémiai Folyóirat jelen füzetében azon előadások anyagát tartalmazza, amelyek az Magyar Tudományos Akadémia 2004 tavaszi közgyűléséhez kapcsolódó osztályülésen hangzottak el, s amelyek anyagát a szerzők eljuttatták a szerkesztőséghez. A Kémiai Tudományok Osztálya hagyományosan az akadémiai közgyűlésekhez csatlakozó tematikus tudományos üléseket szervez, melyek a tudományos kutatás gyújtópontjában lévő területek aktuális eredményeit, fejlődési irányait tekintik át. A legutóbbi alkalommal a kémiai szerkezetkutatás napjainkban egyik legfontosabb, leggyorsabban fejlődő módszerét, a mágneses magrezonancia (NMR) spektroszkópiára esett a választás.

Az alább bemutatott program összeállításának vezérelve között legelső helyen az NMR spektroszkópia interdiszciplináris jellegének hangsúlyozása szerepelt. Az NMR-elméletben egyaránt nélkülözhetetlenek a kémiai, fizikai és matematikai ismeretek, elvek és törvények, az NMR-méréstechnikában alapvető jelentősége van a kísérleti fizikának, az NMR alkalmazási lehetőségei pedig szinte korlátlanok a természettudományok minden ágában. Ezért az ülés második részében azoknak a társtudományoknak egy-egy reprezentánsa tartott előadást, amelyekben az NMR-spektroszkópia mára a legnagyobb jelentőségre tett szert. A hallgatóság ekként áttekintést kaphatott az NMR-spektroszkópia kulcsszerepéről a fizikában, a biológiában és az orvostudományban. A program első részének előadásai a kémia területén legfontosabb alkalmazási lehetőségeket mutatták be, sorra véve a kémiai analitika, a szénhidrát-kémia, a peptid-kémia és a fémorganikus, illetve komplexkémia területén elért legújabb kutatási eredményeket, miután az első előadás a mérés technika legkorszerűbb vívmányait foglalta össze. Az ülés két részének bevezető előadásai felvázolták az NMR-spektroszkópia nemzetközi és hazai történetének, fejlődésének és térhódításának legfontosabb mozzanatait.

Amidőn a Magyar Kémiai Folyóiratban közzé tesszük a közgyűlési ülés előadásait, a megújult lap az egyik fontos célkitűzését valósítjuk meg, hogy időről-időre tematikus számokban tekintjük át a korszerű kémiai kutatások egy-egy nagy jelentőségű területét, s egyben eleget teszünk azon kötelezettségünknek is, hogy a Kémiai Tudományok Osztálya támogatásának ellenében a Kémiai Közlemények átvállalt feladatait teljesítsük.

*

Az MTA Kémiai Tudományok Osztálya 2004. évi közgyűléséhez kapcsolódó május 7.-i előadói ülésének programja: NMR SPEKTROSKÓPIA A TUDOMÁNYOK SZOLGÁLATÁBAN

Sohár Pál: Az NMR-sztori

Batta Gyula: Korszerű mérés technikák az NMR-ben

Tóth Gábor: Az NMR-mérések érzékenység-növelésének távlatai

Szilágyi László: NMR a szénhidrátkémiaiában

Perczel András: NMR a peptid- és fehérje-kutatásban

Szalontay Gábor: Anizotrop-fázisú NMR – mérés szilárd és részlegesen rendezett fázisban

Tompa Kálmán: A magyarországi NMR-kutatások kezdetei

Kriza György: NMR a fizikai kutatásokban

Závodszy Péter: NMR a biokémiaiában – alkalmazások az enzimkutatásban

Martos János és Zaránd Pál: MRI: forradalmi változás az orvosi képi diagnosztikában